

ובדברי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

פניני הלכה

זריקת סוכריות ומיני מתיקה בבית הכנסת לרגל שמחה

כתב מרן הגר"י רצאבי שליט"א בשע"ה (אבה"ע זי ר"י הכ"ד): אחרי סיום ההפטרה וברכותיה ושל קריאת החתן, בעת אמירת מי שברך וכדומה, יש נוהגים לזלף מי ורדים לתוך ידיו של כל אחד ואחד מן הקהל, להגדיל השמחה, ע"כ.

ובעיני יצחק (שם אות רכ"ט) כתב וז"ל: ודוקא זילוף מי ורדים, שהוא דרך כבוד. אך מה שנתפשט מקרוב על פי מה שראו בשאר קהילות, שזורקים סוכריות ומיני מתיקה בבית הכנסת והילדים מתנפלים עליהם ללקטם, לא נהגו בקהילותינו בעבר כלל ועיקר, וראוי לבטלו כי הוא בזיון לבית הכנסת ובלבול הדעת וחסרון דרך ארץ. ואם אעפ"כ רצונם בכך, לכל הפחות יגישו ויחלקו להם סוכריות בדרך כבוד. ועיין עוד שו"ת הלל אומר סימן קי"ח, ואוצר הפוסקים כרך ט"ז דף פ"ט ע"ג הערה ל"ב, והנישואין כהלכתם פרק ו' סעיף ז', ומנהג ישראל תורה ריש דף ק"ז, ולעיל בהלכות נישואין סימן ר"ז הערה רכ"ט, עכ"ל. ובספר בנין משה לבנו הרה"ג משה רצאבי שליט"א (ח"ב פ"ח הערה ל"ה) הוסיף וציין למה שכתב הרב כף החיים (סי' תרס"ט סקב"א) למחות בזה, דבכל דבר שיש בו ריקות והוללות יש למחות ע"ש.

וְעַבְדֵי כָלֵב עָקְב הִיָּתָה רוּח אַחֲרַת עֵמֹ וַיִּמְלֵא אַחֲרֵי וְהִבִּיאֲתוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בָּא שְׁמָהּ וַיִּזְעְרוּ יַדְּשָׁנָה: (במדבר יד. כד)
פירש"י: על 'אשר בא שמה', חברון ניתנה לו, ע"כ. בורא עולם משלם שכר טוב לצדיקים וגמול רע לרשעים, נתן עונש חמור למרגלים שכל אחד מהעם ראה את בזיונם, לא הענישם בהסתתר ובהחבא, מדה כנגד מדה. סרחונם היה בגלוי לעיני כל ישראל אף עונשם כך. משא"כ כלב שלא הלך בעצתם ואף היסה את העם וקם כנגד כולם להצדיק צדיק מעיקרו, האריך ה' ימיו בטוב וזה וקיבל את חברון כמובא באורך באור החיים ועוד (ושם נתבאר למה יהושע לא זכה לכל זה ואב"מ).

יש דעה זרה שלצערינו נכנסה למחנה מרוחות חיצוניות האומרת, אל תעניש את הילד אתה משפיל אותו. אל תעמיד אותו בפניה, הוא מתבייש. אל תוציא אותו החוצה, הוא מרגיש מנודה. אל תתן לו לכתוב, הוא ישנא לכתוב ויותר מכל אותך. אל תעיר לו מול כולם, אתה שופך את דמו, וכו' וכו'. ראשית יש לדעת, שכל עונש הוא השפלה. השפלה פירושה, הנמכה, כמו אדם שפל, אדם נמוך. ברגע שאדם עושה את מה שאחרים אומרים לו, הרי הוא מושפל הוא נמוך מהשני. אך האמת אין זה נכון. וכי ילד ששומע לדברי הוריו או רבותיו הוא מושפל? אדרבה גאה הוא שמכבדם, ואדרבה אם לא ישמע להם הרי זה עזות וחוצפה גדולה. וכבר פירש מהרי"ץ ב'עץ חיים' על משנת כל ישראל (ח"א ע"ב -) וז"ל: רצה הקב"ה לזכות את ישראל. הקשו הראשונים וז"ל דאדרבה אם היו מצוות מעטים כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול אכן ברבויים יחויב שאם יתרשל האדם באחד מהם ואשם. ותירצו דאדרבה אם היו מועטות מי ומי ישיגם אכן אחר שהם מרובים זה זוכה באחת וזה זוכה באחת וחבירו באחרת לכן הרבה להם תורה ומצוות שאם לא יקיים זאת יקיים האחרת ובוה יזכו כל ישראל. א"נ שיש הרבה מצוות שהשכל מחייבם ולא היה ראוי לצוות עליהם אמנם רצה ה' לזכותם וצויה עליהם גדול מצווה ועושה. ואמרה תורה כנגד דברים שאין השכל מחייב, עכ"ל. א"כ מהו ההבדל בין השפלה המותרת להשפלה האסורה? היא ההסתכלות ואופן הגישה לדבר. כשנותנים עונש לילד, האם נותנים לו בכדי להביאו לתיקון הנכון להכרת טעותו, או בכדי שיירתע ויפחד מהנותן. וגם כיצד עשו זאת.

לדוגמא: אם אמרו לילד תכתוב חמישים פעם 'צריך לשמוע בקול הרב'. אם אמרו לו זאת בכדי שיצטער ויפחד מהנותן, הרי זה משפילו לרעה. אך אם אמרו לו תכתוב כך מפני שלא הפנמת שצריך לשמוע בקול הרב וע"י הכתיבה יחרט הדבר בראשך, זו היא השפלה לטובה. וכמו"כ תלמיד שהמחנך מוציא מהכיתה, אם אומר לילד, 'שמת לי לב שקשה לך בכיתה אתה לא שולט בעצמך, עדיף עבורך שתהיה בכיתה אחרת ולא תבזה את עצמך'. הסתכלות הילד על מחנכו לטובה. משא"כ אם יאמרו לו 'אני לא רוצה אותך בכיתה צא החוצה'. הילד מרגיש שכיכול ח"ו לא אוהבים אותו.

יש הורים ומחנכים שאומרים לילד שאינו שומע בקולם 'אתה צריך לשמוע לי' זו היא טעות. אלא צריך לומר 'אתה צריך לשמוע לקול אמא ונסביר הדברים. כשאומרים לילד אתה צריך לשמוע לי, הוי משמעות הדברים אני קובע לך. אך כשאומרים לילד אתה צריך לשמוע לקול אמא משמעות הדברים אני לכשעצמי לא איכפת לי אם תשמע לי או לא, אך לך ובעבורך אתה צריך לשמוע לקול אמא כי כך צוה יוצרך, ובמקרה דנן אני אמא שלך. ויש עוד להאריך אך קצרה היריעה והחכם יבער מקרבו רוח צפון, וילך בדרך אבותיו ויצליח בדרכיו.

יבורך מפי עליון, האישי היקר והנכבד השוכן בלועזון, ומטריח עצמו עבור תינוקות של-בית רבן, להשביע חפץ העוסקים בערכיהם ברצון, הלא הוא ה"ה איתן שלמה חי"י. יה"ד שיתמלאן כל משאלות לבו לטובה, ויראה כל זרעו הולכים בדרך התורה הישרה והסלולה, בגריאות איתנה ונהורא מעליא, ויזכה לכל מדה טובה, אכ"י.

מחידושי רבותינו

גן השכלים למוה"ר ר' נתנאל אלפיומי זצ"ל (שאלה מ"ג)
השאלה. מה ענין שין של ארבעה ראשים שבתפלין.

התשובה. דע כי הכדורים העליונים ארבעה, והם כדור

הכוכבים שבגלגל שמיני, וכדור הכוכבים הנבוכים והם חמשה שבתאי וצדק

ומאדים ונוגה וכוכב, והכדור השלישי כדור השמש, והכדור הרביעי כדור הירח. וכל כדור מארבעת

הכדורים הללו מיוחד בתנועת יסוד מארבעת היסודות, והנה כדור כוכבי השבת מניע יסוד הארץ,

וכדור הכוכבים הנבוכים מניע יסוד האויר, וכדור הירח מניע יסוד המים, וכדור השמש מחזק יסוד האש. וכל כדור

מארבעת הכדורים הללו בעל ארבע סבות, נפש הכדור, ותארו כלומר כדוריותו, והשכל אשר בו הוא אשר בו

יצייר, והדבר המצטייר שהוא חשוקו, הרי אלו ארבע סבות לכל כדור. והפנים השופעים אלינו מארבעת

הכדורים, הפן האחד צורת הדומם, והשני הצורה הצמחית, והשלישי הצורה החיונית, והרביעי היא הצורה

ההגיונית, והוא תכלית התחתונים, והבן זה והתבונן בו.

אבל טעם שתי רצועות שיוורות עד הטבור, הרי זה רמז על ההשגחה המגיעה אלינו, וההשגחה הזו נחלקת לשני

חלקים, הראשון נצירת הפרט כל זמן שקיומו אפשרי, והשני הויית כל מה שמתהווה ונצירת מינו תמיד. אבל

טעם השמות שהן כתובות בתפלין על הקלף מוצנעות במטלית ועל המטלית שער ומונחות בתוך הבתים שלהן

ומחופות בעור, הוא ללמדך שהצורות הללו שהן למעלה מהן כלומר למעלה ממעלת השכל הפועל קשה עלינו

השגתן, והם מכוסות ממנו במסכים רבים, לא יגיע אליהם אלא מי ששפע עליו החזון האלדי, וזהו ענין שם

שכותבין מבחוץ כנגד הריח שבין פרשיות של תפלין והוא שדי שכותבין במזוזה.

וכך כותבין ספר תורה לעיני כל ישראל באמצע שטה האחרונה, לפי שהשכל הזה הנקנה הנישג לאדם אינו יכול להשיגו כפי שהוא, אלא

השגותיו מגיעות עד מקצת השגת הנבדל, וזהו ענין אמרם באמצע השטה. והענין בכתיבת שדי שבתפלין מבחוץ הוא הסובל שני ענינים,

האחד שנותן הצורה נבדלת בלי ספק, שאלו היתה בחומר הרי אינה מתמזגת בו ולא מתערבת בו, ואם היתה שלא בחומר הרי היא כך

יציבה בעצמה. והשני שהשם הזה הנקרא שדי הוא למטה מן השם המפורש שהוא יוד הי ואו הי, רחוק ממנו והוא בחוץ בדרגה אחרת, ולפיכך

הוא מבחוץ. וכך הענין עצמו במזוזה. אבל ענין שין שיש לה שלשה ראשים של תפלין מבחוץ על העור וקשר של דלת וקשר של יוד הנהגה

מכלל האותיות הללו שדי, הרי הוא כנוי על השכל הפועל. אבל היותו מבחוץ לפי שהוא מוגדר מן המעלות העליונות, ועדיו נסתיים שפע

השכלים הנבדלים, ובו כל צורות הנמצאים התחתונים, שהם למטה מגלגל הירח. והן זה היטב והתבונן בו.

מה עושה תלמיד חכם הנמצא במיטת חוליו בבית רפואה

כך כתב מהר"ם חוזה זצ"ל בספרו תולדות הרשב"י (ח"ב ע"ב ה"ד) חיברתי ואני בבית חולים תל השומר, (על סדר אל"ף ב"ת).

אתחיל בשם אלי. מרפא מחלתי. כי הוא גואלי. מכל צרתי. רופא חולים רפאני יי:

בשמך אני אבטח. שערי רחמים לי תפתח. בזכות אברהם בן תרח. אשר בן שלש שנים הכיר ובטח. כי אתה הוא ראשון ואחרון יי:

גבור על כל גאים. רופא תחלואים. מגביה שפלים. ומנחם נדכאים. מציל את נרדפים. ומשפיל כל גאים. סמכני ופקדני יי:

דלותי תקומם. ושפלותי תרומם. ובכלל חולי ישראל תרפא ותנחם. ותסיר כל מחלה. כי אתה רופא ומנחם. פקדני וזכרני יי:

הנה אני עבדך. מתנחם אליך. ומתפלל נגדיך. על ישראל עמך. ירפא תחלואיהם. כי הם נקראים עבדיך. עם נושע ביי:

ואני עני ואביבן לי תנה פדיון. תן למחלתי רפיון. כי אתה אלי צור חביון. לך אשוע. תסיר ממני כל חרב ופגיון. כי אתה הוא מגיני יי:

זכור לי זכות. אבות ראשונים. אשר עבדוך בלבבות נאמנים. ועמדו בכל נסיון לפניך כי אתה צור האיתנים. וקראת להם נטעי נעמנים. זרע ברך יי:

חטא חטאתי וישר העותי. וחולי הושט סבלתי. מימי בגרותי. וכל כך המשכתי. תקופה גדולה חליתי. לך שיעתי אתה יי:

יחיד הייתי בסבלי. מכל בני גילי. ואולי הוא חולי נדיר. המקרה שלי. מיוחד במינו. עוון פלילי. ואינני יודע אם רבו עונני:

כל הזמן פניתי לרופאים. אולי ירפאו אותי. וכל מיני נסיונות. רצו לרפאות אותי. שנים ושמיות. נשארתי במחלתי. חוסה עלי אתה הוא יי:

לא הועילו רפואות ולא אחיות בקיאות. סידרו אותי לבית חולים. בין כל מיני אופנות. בתל השומר. בין כל מחלות כלליות. סבוני כמים היקיפו עלי:

מצאתי חולים מוטלים כעוללים זה רוצה בקבוק. וזה רוצה סלים. אלה עושים חיים. אלה מוטלים. ואלה מתפללים ליי:

נמנעתי מהתפלא. על המנהגים האלה. התחלתי לראות הפלא. כי זה בית חולים בפז לא יסולא. נשלחים כל הצרות. לתוך זה הכלא. אמרתי

הציליני נא יי:

סמכתי על השם. ובו בטחתי. ועם רופאים ואחיות נפגשתי. עובדים במסירות נפש. ואני לא הוצלתי. הציליני נא יי:

ענני נא ענני. מהרה הצילני. מבית מצוקות הושיעני. וחילול שבת אל תראני. ופקפוק הכשרות בין העובדים ראתה עיני. הוציאה ממסגר נפשי יי:

פדני נא מן המצר. כי ירך לא תקצר. מרר תרפאני אצא מן המעצר. ועצת הרופאים לחלצני ומחשבתם לא תופר. ואתרפא על ידם וייוודע כי אתה

יי:

צדיק אתה יי וישר משפטיך. רפאני בתוך כל חולי עמך. ותמחול לחטאתם, כי הם נקראים נחלתיך. עשה למען רחמיך יי:

קדוש האבות. שוכן ערבות. חזן נא נפשות עצבות. הבנים והאבות. ונחם נא נפשות נכאבות. שעה לתפילתי הטה נא יי:

רחום תרחם נא עלינו. הסר יגוננו. ורפא מכאובתינו. והכרת משנאינו. והשמיד אויבנו. כי כך בטחנו יי:

שומע תפלות שמעה שיחנו. והטה נא אזניך. והקשב לניבנו. תביא משיחנו. תבנה שקדנו. ותפדה עירנו יי:

תרב גדולתי. ותיסוב תנחמני. ומכל גזירות קשות ורעות תצילני. ובתוך חולי עמך תרפאני. ונראה בנחמת ציון ובתיקון ירושלים יי:

סמוך נפילתי ענה עתירתני. דבירך הראה אותי. יעודך מאויתי. היכלך נוכחותי. חזק ותרפא אותי. הוא האלדי יי:

פתרונות לפרשת "נשא, ו'בהעלותך'
אחודה חידה! נשא: נזיר וסוטה. לפני
סוטה לפני נזיר, ולאחר נ' לפני ס'.
בהעלותך: עד חודש ימים-זו מיתה
בכשרים שמתמצין על מיטותיהם,
וברשעים הבשר עודנו בין שיניהם. (ספרי).
הזוכה: מי שהכל שלו.

מילה שהגימטריא שלה ע"ס
והם עשרה
פעמים לטובה ופעמים לרעה
ובפרשתם החזכר לרעה
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מי בתמונה?

הפתרון:
הרב משומר

הזוכה: רוני קנזי.

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

לזש"ק
תומר ישראל בן יעקב
ואודליה בת מנשה

לעילוי נשמת
מרת חביבה בת רחמה
ואחנינה ע"ה תנצב"ה

לעילוי נשמת
מוהר"ר חיים בן שלמה עדני זצוק"ל
מרא דאתרא דאליכון, תנצב"ה

מהליכות אבותינו

לימוד מלאכת הכתיבה

ידוע שאמותינו הקדושות לא ידעו קרוא וכתוב, משא"כ הבנים ידעו לקרוא ואף לכתוב, וזאת מפני שלא למדו בנות יהודי תימן בבית הספר אלא התחנכו אצל אמותיהן בביתיהן, משא"כ הבנים עוד בקטנותן היו הולכים למדרש ללמוד תורה, ובכל יום חמישי בסיום שינונם את הפרשה היו לומדים לכתוב. וכדאי להזכיר זאת מפי הכתובים, וכך מובא בספר ז'כר צדיק (עמ' ט) וז"ל:

הרב זצ"ל ראה אמנם כי מצבו איתן במקצועו זה, והצלחתו בלימוד הילדים היתה מן המפורסמות בעיני ההורים ובעיני אנשי העיר, אבל הרגיש שהיתה חסרה לו ידיעת הכתיבה שהיא דבר הכרחי למורה כדי שיוכל ללמדה לתלמידיו, והואיל ולא היה בעיר מומחה שילמדנו החליט ללמוד באופן עצמאי. היה מסתכל בצורת האותיות בספרים כתבי יד ודפוסים, על פיהם אימץ את ידיו. ככה שקד מידי יום ביום עד שידע לכתוב, והיה לו כתב נאה אשר שבחווה סופרים מומחים, ואז יכל ללמד לתלמידיו גם מלאכת הכתיבה.

וכמו בכל מקום בתימן היה גם אצלו יום חמישי אחרי הצהרים מוקדש ללימוד הכתב, וכך היה הסדר: כשגומרים לחזור את הפרשה וההפטר בהצלחה כנ"ל, מנקים את בית הספר ומסדרים את המצעות והספסלים, ויוצאים קצת מוקדם, ומזרזים ללכת להתרחץ ולהתלבש יפה ולבוא עם מכשירי כתיבה, ולומדים לכתוב כל אחד הצהרים, זולתי המתרגם אשר תורו לתרגם בבית הכנסת באותו השבת חוזר התרגום כדי שתהיה שגורה בפיו היטב ולא ישגה בזמן שכל אזני העם אל ספר התורה, ע"כ.

שם האחד אלדד ושם השני מידד. מוהיבן להתחיל להניק את הבן, מימין או משמאל.

'שם האחד אלדד ושם השני מידד' (במדבר י"א. כ) שני נביאים אלו, היו יונקים משני דדי נוקבא דז"א, ואלדד הוא הראשון כי הוא דד ימין המצטרפת עם א"ל דאלדים ונעשית א"ל דד, ומידד הוא הדרד השמאלית המצטרפת עם מ"י דאלדים ונעשית מ"י דד. והחלב נמשך דרך אות ה"א מאלדים שבאמצעם, והיא נעשית צינור וכו'. אלו הם דברי אלדים חיים שיצאו מפי האר"י החי, כמובא בספר מבוא שערים שער ה' חלק ב' פרק ג' יעו"ש"ב, וכן בשער הפסוקים בפרשתא דידן בקצרה:

והנה בצוואות הר"י החסיד אות נ"ה איתא, אשה שהתחילה להניק את בנה, תתחיל להניקו בדדה של שמאל עכ"ל, והובא בכף החיים יו"ד סימן קט"ז ס"ק קמ"ט. ולא ידעתי למה לא כתבו בקיצור אשה תתחיל להניק בדדה של שמאל. ואולי הכוונה בזה להורות דקאי רק בפעם הראשונה שמתחילה להניק אחר הלידה, ולא לכל פעם ופעם שמניקה. וש"ר שכן מתבאר בפשיטות מדברי ספר שבעים תמרים, וכן משו"ת גנוי יוסף, המובאים בספר שמירת הגוף והנפש סימן קמ"ו הערה ד', מזה שדנו שלא רק בלידה ראשונה, אלא אחרי כל לידה כשהיא מתחילה להניק יעו"ש:

ובטעמא דמילתא, כבר ציינ במקור חסד על ספר חסידים שם, וכן בשמירת הגוף"נ שם הערה א' להא דאיתא בברכות דף י. שעשה הקב"ה לאשה דדים במקום בינה, משא"כ לבהמה. ואם כן עדיף השמאלי שהוא ממש במקום הלב ונכמ"ש בשתילי יותים הלכות ציצית סימן כ"ד סק"י בשם הלו"ש שהלב הוא בצד שמאל יעו"ש. ויותר מדויק לומר שהוא באמצע החוזה נגד הפנים, רק נוטה מעט לשמאל, והארכתי על זה בס"ד בתשובותי עולת יצחק חלק ב' סימן מ"ב אות א' ד"ה וברור. ועיין עוד לקמן פרשת ואתחנן על פסוק בו"ע באש עד "לב" השמים. וכן בספר יוסיפון פרק י"א הובא ששאל אלכסנדרוס לאחד מאנשי ארץ אוקרדוקוס שהיו חכמים, איזה צד מהאדם יותר טוב, הימין או השמאל. ויענהו, אצלנו השמאל וכו' כי הוא משכן ללב וכו'. והאשה כי תחל להניק את בנה, תחל מצד שמאל וכו' ע"כ:

ויתכן לענ"ד שיש בזה טעם נוסף, על פי מ"ש שם בהמשך דברי האר"י במבוא שערים ובשער הפסוקים, שנודע כי החלב אינו שווה בבחינה אחת, כי החלב הנמשך בדרך ימני יהיה יותר מתוק מהחלב הנמשך בדרך שמאלי וכו' ע"כ. הלכך אם תתחיל מן הימני, לא ירצה אח"כ לינוק מן השמאלי. ולכן צריכה להתחיל מן השמאלי, אע"ג דבעלמא צריך להקדים הימין שהוא יותר חשוב וכמ"ש בס"ד בשלחן ערוך המקוצר א"ח הלכות לבישת בגדיו סימן ג' סעיף ג'. אלא דלפי טעם זה יצא לנו דלא דוקא בפעם הראשונה אחר הלידה, אלא בכל פעם ופעם. ובעיקר עניין צוואותיו של ר"י החסיד, עיין מ"ש בס"ד בשלחן ערוך המקוצר אבן העזר הלכות שידוכין סימן ר"ה סעיף ז'. ועיין עוד לקמן הפטרת מטות על פסוק בטרם אצרך, ד"ה וגם היה. וכמגילת שיר השירים על פסוק תאומי צביה ד"ה והתאמתם:

(נפלאות מתורתך למרן הר"ג יצחק רצאבי שליט"א)

יציצית על כנפי בגדיהם לדרתם (במדבר טו. לח)

ראשי תיבות צ"ל"ך ע"ב. כי מי שמקיים מצות היציצית זוכה לחסות בצל חסד אל להקיפו כידוע. וסופי תיבות ת"ל מ"ים, ע"ד אפשר נימא כי ת"ל ה"פ אלדים בסוד ה"ג, והמתעטף ביציצית ולומד או מתפלל ממתק ה"ג בה"ח וזהו ת"ל מים, על ציצית הכנף פתיל תכלת ראשי תיבות ועצ"ה ת"ף כי זו עצה להנצל מפלונית לעסוק בטלית ולישן והוא עליו כידוע: וסופי תיבות גימטריא תפ"ה ת"ל רמז שציצית מעורב תכלת דין ולבן רחמים. כך תתפלל.

(זכמת שלמה)

בדרכיהם אתהלך...

המטה והתשובה

פעמים רבות חולל רבי חיים קורח מופתים כדי לסייע לעניי הקהילה. זקני הקהילה יודעים לספר סיפורים רבים על הישועות שהושיע רבי חיים את יהודי צנעא. מעשה היה באחד היהודים שהמלך צוה עליו להמציא לו חבית של נפט. לא היה זה בגדר חזון נפרץ שהמלך היה דורש מאנשי הקהילה דברים בעלי ערך ויקרי המציאות מבלי להתחשב כלל האם יש באפשרותם להשיגם. לא היתה ברירה בידי היהודי אלא לחפש חבית של נפט ולהביאה אל המלך. אך אותו זמן שרר עוני נורא, היה הנפש יקר מאוד ועל כן גם נדיד מאוד. יצא היהודי אל העירות והכפרים אשר בסביבות צנעא וחפש את חומר הדלק היקר. ימים רבים הטלטל האיש עד אשר השיג את מבוקשו. כאשר הגיע אל ביתו כבר היה יום ששי לפנות ערב, ועל כן נאלץ האיש להחביא את חבית הנפט בביתו על מנת להביאה אל אוצר המלכות במוצאי שבת.

בשמחה ובטוב לבב עברה השבת על היהודי שדאגתו הוסרה ממנו. הוא הסיה את דעתו כליל מהמלך וגזרותיו ושמר את השבת המלכה עליה גזר מלכו של עולם. אך מיד אחר ההבדלה כשרצה לקחת את החבית אל המלך, נוכח לדעת שמישוהו הקדימו וגנב ממנו את החבית היקרה. אין לתאר את צערו של היהודי האומלל. הוא הכיר את אכזריותו של המלך וידע שלא יוכל לשכנעו שאכן גנב ממנו הנפש וגם לא יוכל לרכך את לבו בתחנונים. המלך בחמתו עלול לגזור את דינו למות. בצר לו הלך אל רבי חיים ותנה לפני הרב את צרתו הגדולה. ראה הרב את צערו ולבו נכמר בקרבו מרחמים. נתן לו הרב את מטהו ואמר לו: "סובב את כל רחובות היהודים, ובמקום אשר יעצור המטה, תדע ששם הגניבה".

המשך בשבוע

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל, דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל, יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

תפארת בנים

חכמי תימן

הרב **אברהם** ב"ר יחיא **צאלח** זצ"ל נולד בשנת התצ"ט. מילדותו ניכר עליו שהיה שנון, פיקח וחרוף, ועל אף גילו הצעיר נכנס ללמוד בישיבת אביו. שם שקד על התורה ועל העבודה יומם ולילה, עד שבמשך הזמן נמנה על אחד מגדולי תלמידיו ונתפרסם כאחד מחכמי הדור. במשך כל ימיו, ינק רבי אברהם מאביו תורה הרבה, חכמה ודעת, עד שהיה ליד ימינו בהנהגת העם וסייע לו בכל דבר. לאחר פטירת מאור ישראל, רבינו מהר"ק, נתנו חכמי ישראל את עיניהם בבנו, רבי אברהם לשמש בראשות בית הדין. הוא נכנס לתפקידו כאב בית הדין הקבוע השביעי, יחד עם עמיתיו הדיינים הגאונים, רבי יחיא צעדי ורבי יחיא משרקי. הוא עמד בראשות בית הדין עד סוף ימיו, שרת את עם ישראל, והנהיג את כל קהילות קדוש תימן. בין כל הלימודים הרבים שניק רבי אברהם מאביו, קבל ממנו גם את תורת השחיטה והבדיקה. לימודם היה מעמיק ויסודי, החל בגמרא מסכת חולין, וכלה בספריהם של האחרונים.

נפטר י"ז תשרי ה'תקס"ט

אחוות אחים בת"ת...

גם בהפסקות לומדים

מיני זעיר מכתבי הורים

לק"י

לרה fe יו.

יו (לוי) הצדיק קרא כל פרק ה' באסכת אבות בשפת ופרק מ"א בחונה בראשית. ישר כח.

יוספי (יאחי) המתוק צפה לאנא הפתצה ואראן לצאצא באדיס לבד לתלמוד תורה בלי שאף אחד יבקש או יאמר לו. יהי רצון שנזכה תמיד לצעות נחת להורים ולאינון שבאים. ישר כח.

יוסף (כהן) הצדיק קרא אתמול 9 פרקים ובוקר קט בחריצות ורצה שיהיה לו 10 פרקים אל אחרי שהתארסן לכיתה התישה ליד השולחן וקרא צוד פרק. בסה"כ 10 פרקים בלצה"ר.

יהא רצוא שיצלו מצלה

בתורה וביראה, אכ"י"ר.

התודה...

הברכה...

לאדם השמח בחלקו, אשר פינה מזמנו למען התלמוד תורה, ואף שמשכנו רחוק מרחק רב, הרים ידו ועתן מאנעו והונעו למען חזק תלמידי הת"ת, ה"ה **יצחק לוי** הי"ד יזכהו ה' ב"ה להגדיל תורה ולהאדירה, ולהגביר היילים לתורה ולתעודה, וחפץ ה' בידו יעלה ואנר התורה יותר מאנר החמה עליו יזרה, ויראה כל זרעו זרע ישרים מעורכים, צדיקים ויראים עושים רצון שוכן מרומים, גבריאות איתנה ונהורא מעליא לעלמא, אכ"י"ר.

הערות, הארות ותשובות לחידות ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009 או במייל: Nahari@enativ.com

גני ילדים / תלמוד תורה

"עטרת חיים"

ע"ש המהר"ן ורבו"ק זצוק"ל
לבני תורה ק"ק תימן - אלעד
 רח' הרא"ש 2 טל: 03-9097022
בנשיאות ובהסכמת מרן הגאון הרב יצחק רעאבי שליט"א בראשות הרב אליהו נהרי שליט"א

זה הזמן להוסיף בקדושה, בתורה וביראת שמים טהורה וצרופה, עם שמירת מסורת אבותינו הקדושים.

הודעה בדבר רישום לשנת הלימודים תשע"ט

הננו להודיע לציבור בני התורה כי נפתחה ההרשמה לשנה"ל תשע"ט הבעל"ט

לגני הילדים גילאי 3-4-5 לכיתות התלמוד תורה

לרישום:
 יש להגיע למזכירות הת"ת רח' הרא"ש 2, או להתקשר לטל: 03-9097022

אין בהרשמה התחייבות לקבלת התלמיד | קבלת התלמיד מותנית באישור ועדת הקבלה

לזש"ק יובל בן דוד ורות בת זכריה

לזש"ק שלום בן יעקב ומירב טליה בת מנשה